

Waarover men niet spreken kan ...¹

Verantwoordelijke : Hilde Descamps

*De lacaniaanse theorie heeft de reputatie dat ze zeer moeilijk te begrijpen is, maar soms slaagt een auteur erin om enkele begrippen op een verrassend heldere manier te omschrijven en ze heel klinisch te vertalen. Annie Rogers is een van die auteurs. Toen ik haar werk, *The unsayable*, las, werd ik onmiddellijk gegrepen door de eenvoud waarmee ze haar theoretisch kader kon formuleren, in combinatie met de rijkdom van de klinische praktijk die ze beschrijft.*

The unsayable gaat over trauma, de verschillende manieren waarop trauma verschijnt, en hoe daar therapeutisch mee kan worden gewerkt. Eén casus wordt in detail besproken. Het is een casus die toelaat om een aantal lacaniaanse begrippen klinisch te bewerken, en tegelijkertijd een brug te slaan naar de theoretische uitwerking van andere auteurs die hun eigen weg zijn gegaan na en met Lacan, zoals Piera Aulagnier en Françoise Davoine.

We zullen starten met een korte samenvatting van het verhaal, en dan stilstaan bij de elementen van de lacaniaanse theorie die Rogers zelf vermeldt als zijnde van belang, die ze deels ook zelf bespreekt in haar werk. Vervolgens zullen we elementen gebruiken uit het werk van de Aulagnier, die ons zullen toelaten om dieper in te gaan op de dynamiek van deze gevalstudie.

Dit wordt basis om het werk van Dori Laub te lezen, een niet-lacaniaanse auteur die zich heeft verdiept in het thema van (oorlogs)trauma. Om dit klinisch af te toetsen, zullen we ons beroepen op Jorge Semprun, die net als Laub een concentratiekamp overleefde en daarover op een doorleefde manier getuigt in zijn autobiografische werk. We sluiten af met Davoine & Gaudillière, die onder meer bouwen op het werk van Lacan en Dori Laub om te spreken over waanzin en trauma.

Wat staat op het programma?

Lacan: het symbolische, imaginaire en reële; het subject van de spreekact en het subject van de uitspraak

Aulagnier: het originaire, primaire, secundaire; het geweld van de interpretatie

Dori Laub : de “internal thou”, de verschijningsvormen van trauma, intergenerationeel trauma

Davoine & Gaudillière : het stilvallen van de tijd, de therapie, het transitionele subject

Voor elke bijeenkomst wordt vooraf een tekst doorgestuurd, als bewerking van de thema's die aan bod zullen komen en verwijzend naar de genoemde auteurs. Het staat de deelnemer vrij om daarvan te lezen wat hij of zij de moeite waard vindt. Inbreng vanuit eigen lectuur, eigen ervaring of eigen praktijk is altijd een verrijking en was in onze ervaring van vorige jaren zeer relevant voor de boeiende discussies die er zijn geweest.

¹ Naar het citaat van Wittgenstein, gesprekspartner van Davoine in “La folie Wittgenstein”